ساۋدانوپ زاھىر

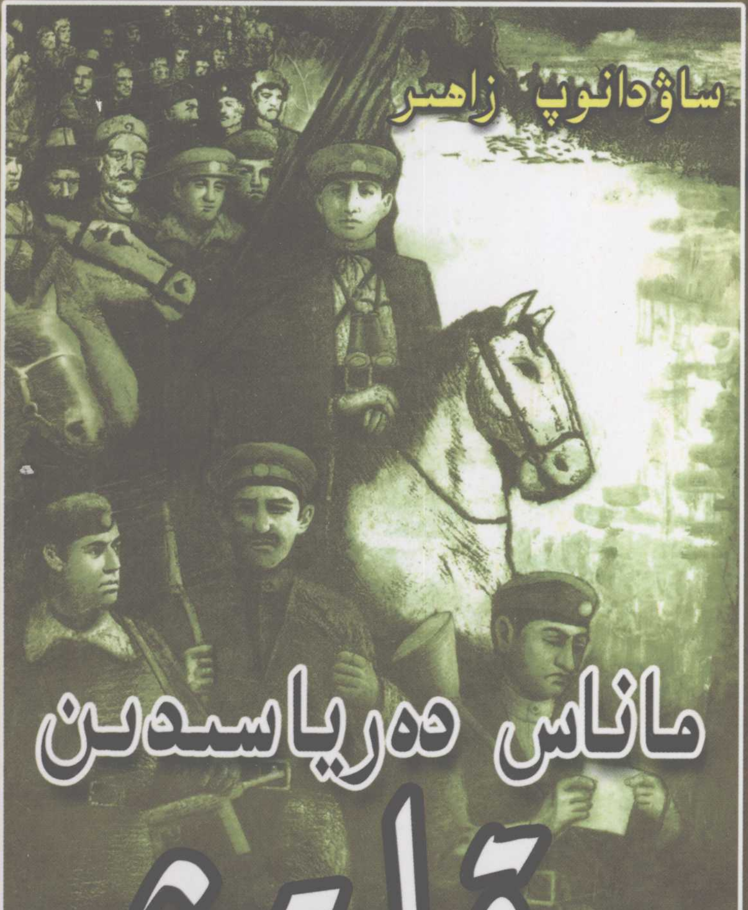

ماناس دەرياسىدىن قايتىش

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

ساۋدانوپ زاھىر

ماناس دەرياسىدىن قايتىش

(تارىخي ئەسلىمە)

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

责任编辑：艾尼瓦尔·艾山
责任校对：阿布列孜·阿巴斯

从玛纳斯河畔归来(维吾尔文)

曹达诺夫·扎伊尔　著

新 疆 青 少 年 出 版 社 出 版
(乌鲁木齐市胜利路二巷1号 邮编：830049)
新 疆 新 华 书 店 发 行
新 疆 金 版 印 务 有 限 公 司 印 刷
850×1168毫米　32开本　6.5印张
1996年7月第1版　2007年4月第2次印刷

ISBN978－7－5371－2331－0　定价：11.00元

如有印刷装订问题请直接同出版社调换

ئوڭدىن: ئابدۇكېرىم ئابباسوپ ، رەخىمجان سابىر ھاجىيوپ ، دەلىلقان سۇگۇربايوپ ، ئەخمەتجان قاسىمى ، باشباي (چۆچەكنىڭ ۋالىيسى) ، سەيپىدىن ئەزىزى ، ئالىمجان (چۆچەكنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى) .

ئۆرە تۇرغانلار ، ئوڭدىن: ئەسئەت ئىسھاقوپ ، ئەنۋەر موسابايوپ ، قېيۇم بەگ غوجا ، ۋاققاس ھاجى

ئوڭدىن ئالدىنقى رەتتە : سالىجان باي ، ھېكىمبەگ غوجا ، ئۈچ ۋىلايەتتىن سۆھبەتكە قاتناشقان ۋەكىل ئوبۇلخەيرى تۆرە ، ئەخمەتجان قاسىمى ، پاتىخان ، مەھەممەتجان مەخسۇم ، ئۇيغۇر سايرانى

نادىروپ زىخروللام كۈرەش قەھرىمانى. ئۇ ئىلى ۋىلايىتى غۇلجا ناھىيىسىنىڭ قىشلاقتام يېزىسىدا نامرات ئائىلىدە تۇغۇلغان. 1944 - يىلى ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىغا قاتنىشىپ جىگىنى ئازاد قىلىش ئۇرۇشىدا خىزمەت كۆرسەتكەن. ئازادلىقتىن كېيىن پۈتۈن ئارمىيە بويىچە مەملىكەتلىك قەھرىمانلار ئۇچرىشىش يىغىنىدا، نادىروپ زىخروللامغا «مەملىكەتلىك كۈرەش قەھرىمانى» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىلگەن

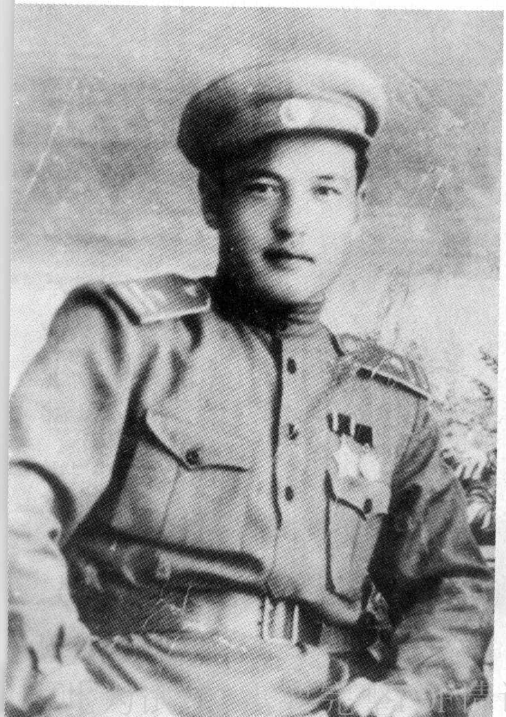

ئىككىنچى پولك شتاپ باشلىقى ساۋدانوپ زاھىر (1947 - يىل 9 - ئايدا چۈشكەن سۈرىتى)

请访问: www.ertongbook.com

1945 - يىل 4 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ، مىللىي ئارمىيىگە بايراق تاپشۇرۇش مۇرا-
سىمىدىن بىر كۆرۈنۈش

1947 - يىل 7 - ئايدا مىللىي ئارمىيە مەلۇم قىسمىنىڭ ماناس دەرياسى بويى-
دىن قايتىش سەپەر ئۈستىدىن بىر كۆرۈنۈش

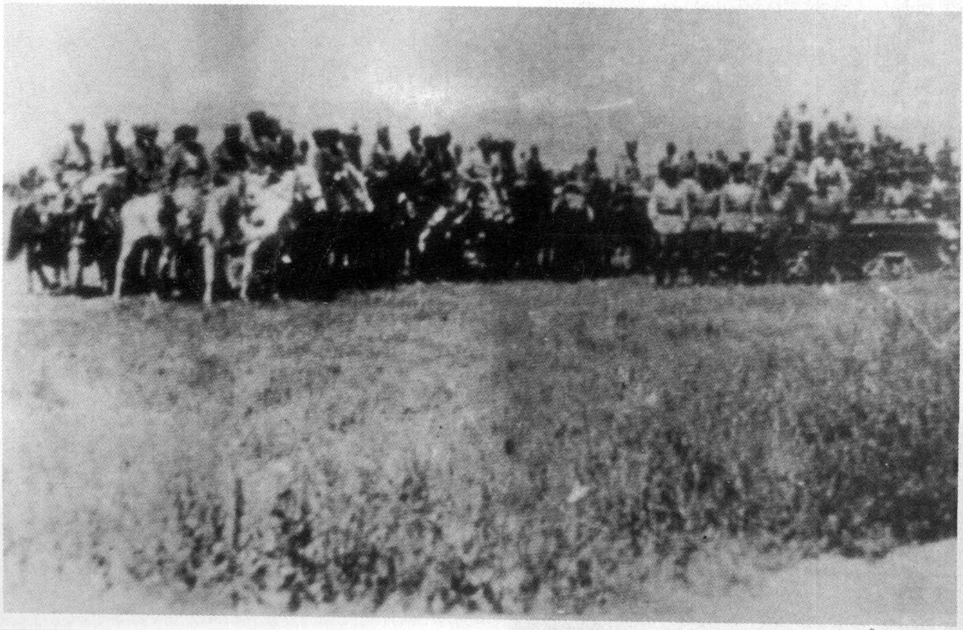

1945 - يىلى 1 - ئاي ،
بورتالا ، ئارىشاڭ ئۇرۇ-
شىدا غېنىغا ئوق تېگىپ
داۋالىنىپ دەم ئېلىش
ئۇستىدە تۇرغان ۋاقتى .
ئوڭدىكىسى ئۇنىڭ سەپ-
دىشى بايچۇرىن ، ئوتتۇ-
رىسىدىكى غېنى ، سولدى-
كى ھوشۇر ، ئۆرە تۇر-
غانلار مۇھاپىزەتچى خا-
دىملار .

غۇلجا ئازاد نىشانلىق
2 - پىيادە پولك كومان-
دىرى قېيۇمبەگ غوجا
(1955—1918)

مىللىي ئارمىيە ئاتلىق قىسمىنىڭ ئات ئۈستى مەشقىدىن بىر كۆرۈ- نۈش

ئەكبەر ئىسبوسۇن ئوغلى

(1944—1917)

ئەكبەر باتۇر ئۈچ ۋىلايەت ئىلقا پارتىزانلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى- نىڭ بىرى بولۇپ، ئۇ، 1944 - يىلى ئىلقا قاراسۇ ئۇرۇشىدا يارىلىنىپ دا- ۋالاش ئۈنۈم بەرمەي 27 يېشىدا ۋاپات بولغان

ئوڭدا: تىنچلىق سۆھبىتىگە قاتناشقان ئۈچ ۋىلايەت ۋەكىلى رەخىمجان سابىر ھاجى
ئوتتۇرىدا: ئۈچ ۋىلايەت ئىلقا پارتىزانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىدىن بىرى پاتىخ مۇسلىموپ
سولدا: پولك كوماندىرى قېيۇمبەگ غوجا

ئاپتوردىن

هۆرمەتلىك كىتابخان، قولىڭىزدىكى بۇ تارىخىي ئەسلىمىدە ئۈچ ۋىلا-
يەت مىللىي ئارمىيىسىنىڭ مەلۇم قىسمىدىكى كەڭ ئوفىتسېر- جەڭچىلەرنىڭ
ئۈچ ۋىلايەت قوراللىق كۈرىشى باشلىنىپ ئون بىر ماددىلىق تىنچلىق بىتىم
مەزگىلىگە قەدەر بېشىدىن كەچۈرگەن كۈرەشچان ھاياتىنى قىسقىچە ئەسلەپ
ئۆتىمەن.

چۈنكى، كىشىلىك ھاياتنىڭ قىممىتى شۇ كىشىلەرنىڭ شۇ دەۋرلەردە قىل-
غان خىزمەتلىرى بىلەن ئۆلچىنىدۇ. بۇ ئەسلىمىدە سۆزلىنىدىغىنى ئاشۇ ئوفىت-
سېر- جەڭچىلەرنىڭ شۇ دەۋردە قان كېچىپ، جان تىكىپ، جاپادىنمۇ، ئۆ-
لۈمدىنمۇ قورقماس قەيسەر ئىرادىسى بىلەن ئاق قار، كۆك مۇز ئۈستىدە،
زەي يەر ئاستى گەمىلەردە يېتىپ قىلغان ئۇلۇغ كۈرەشلىرىدۇر. بۇ شۇ دەۋر-
دىكى ئەڭ قىممەتلىك روھتۇر، ئەلۋەتتە مەن بۇ تارىخىي ئەسلىمەمدە ئوفىت-
سېر- جەڭچىلەرنىڭ شۇ دەۋردىكى بارلىق قايناق كۈرەش، جاپالىق ھاياتىنى
تولۇق تەسۋىرلەپ بېرەلمەيمەن، چۈنكى، مېنىڭ بىلىشىم چەكلىك. لېكىن شۇ
دەۋردە بۇ جاپالىق تۇرمۇشلارنى ئۆز بېشىدىن كەچۈرگەن نۇرغۇن ئىنقىلابىي
سەپداشلىرىم تېخى ھايات، ئەنە شۇ سەپداشلىرىمىزنىڭ تولۇقلىشىنى ئۈمىد
قىلىمەن.

بۇ كىچىك تارىخىي ئەسلىمەمنى ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ ئەللىك يىللى-
قىغا بېغىشلايمەن.

1994 - يىل 4 - ئاينىڭ 8 - كۈنى

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب غۇلجا شەھىرىنىڭ ئازاد قىلىنىشى .... (1)
غۇلجا شەھىرىگە ئىلقا پارتىزانلىرىنىڭ كىرىشى .... (1)
ھەرەمباغ ئۇرۇشىنىڭ قىسقىچە ئەھۋالى .... (7)
ئىككىنچى باب ئالدىنقى سەپكە ئاتلىنىش .... (20)
ئۈچىنچى باب يەنسىخەي ئورمانلىقىدا مۇداپىئەدە تۇرۇش ...... (34)
ئورمانلىقتىكى جەڭچىلەر ھاياتى .... (34)
قىسىم ئالدىدا تەقدىرلەش .... (62)
تۆيۈقسىز ئېتىلغان بىر پاي ئوق .... (71)
تۆتىنچى باب ئورمانباغدىكى يېڭى يىل كېچىلىكى .... (82)
گەمە ئۆيدىكى ئولتۇرۇش .... (82)
بەشىنچى باب يەنسىخەي ئورمانلىقىدىن يۆتكىلىش .... (100)
يۇقىرىنىڭ بۇيرۇقى .... (103)
ئەسكەرلەرنى بوشىتىپ قىسىملارنى رەتكە سېلىش ... (108)
ماناس دەرياسى كۆۋرۈك بېشىدا پوستتا تۇرۇش ... (111)
«تىل» تۇتۇش .... (112)
قارىياغاچ ئاستىدىكى ئاق چېدىر .... (124)

ئالتىنچى باب تىنچلىق بىتىمدىن كېيىن شىخەنزىدىن يولغا چىقىش ......
.... (130)

چىگىبىشوردىكى يامغۇرلۇق كېچە .... (137)

چىگىبىشور كۆۋرۈكىنىڭ پارتلىتىلىشى .... (139)

قۇمبۇلاقتىكى بۇلاق سۈيى .... (148)

يەتتىنچى باب ئاچال داۋىنىدىن ئۆتۈش .... (152)

توغراسۇ يايلىقىدا .... (167)

پەنجىم خەلقىنىڭ ئۆز پەرزەنتلىرىنى قارشى ئېلىشى ....
.... (181)

ئاقئۆستەڭ كۆۋرۈك بېشىدا .... (184)

سەككىزىنچى باب پولك تەنتەنە ئىچىدە غۇلجا شەھرىگە كىردى ......
.... (187)

ھەرەمباغ گازارمىسىغا ئورۇنلاشقاندىن كېيىن .... (187)

بىرلەشمە ھۆكۈمەتنىڭ پارچىلىنىشى .... (197)

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

بىرىنچى باب

غۇلجا شەھىرىنىڭ ئازاد قىلىنىشى

غۇلجا شەھىرىگە ئىلقا پارتىزانلىرىنىڭ كىرىشى

1943 — 1944 - يىللار شىڭ شىسەي (دۇبەن دەپمۇ ئاتىلاتتى) ئۆزىنىڭ ھىيلىگەرلىك ئىقابىنى يىرتىپ تاشلاپ، ئوچۇق - ئاشكارا ھالدا گومىنداڭ ئەكسىيەتچى ھۆكۈمىتىنىڭ باش ئاتامىنى جاڭ جيېشىنىڭ قوينىغا ئۆزىنى ئاتـ قاندىن باشلاپ شىنجاڭ خەلقىگە سالغان زۇلۇمى، تېررورلۇق، فاشىستلىق قىلمىشلىرى ھەسسىلەپ ئېشىپ كەتتى. بىگۇناھ پۇقرالارنى ۋە زىيالىيلارنى خائىن دېگەن ھەر خىل بەتناملار بىلەن تۈرمە ۋە زىندانلارغا تاشلىدى، سۈرگۈن قىلدى. نۇرغۇن ئادەمنى قەبىھ فاشىستلىق ئۇسۇللار بىلەن قىيناپ ئۆلتۈردى، چاپتى، تۈرمە ۋە قۇدۇقلار جەسەتلەر بىلەن تولدى. ئۇ يەنە شىنجاڭدا ئىشلەۋاتقان جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنى، يەنى چېن تەنچيۇ، ماۋ زېمىن، لىن جىلۇ قاتارلىق كوممۇنىستلارنى تۇتقۇن قىلدى. پاجىئەلىك ئېغىر كۈنلەر شىنجاڭ خەلقىنىڭ بېشىغا ئارقا - ئارقىدىن كەلگىلى تۇردى. بۇ خىل دەھشەتلىك زۇلۇمدىن قۇتۇلۇپ ئازاد بولۇشنىڭ بىرلا چارىسى بار ئىدى، ئۇ بولسىمۇ پۈتۈن خەلق قوزغىلىپ زۇلۇمغا قارشى ئىنقىلاب قىلىش ئىدى. مانا بۇ — ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان ئېزىلىش ۋە دەھشەتلىك ئېغىر كۈنلەرنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈۋاتقان ئەمگەكچى خەلقنىڭ ئارزۇسى ئىدى. مۇشۇنداق كۈنلەردە ئىنقىلابىي پېشۋالىرىمىز ئىنقىلابنى 8 - ، 9 - ئايلاردا ئىلىنىڭ ئىلقا

تاغلىرىدىن باشلاپ، ئىنقىلاب ئوتىنى پۈتۈن شىنجاڭغا تۇتاشتۇردى. بۇ ئىنقىلاب ئۇچقۇنى پۈتۈن شىنجاڭدىكى بارلىق ھەر مىللەت ئىچىدىكى ۋىجدانلىق كىشىلەرنى گومىنداڭ مۇستەبىت ھاكىمىيىتىگە قارشى ئويغاتتى ۋە قوزغىدى.

مانا مۇشۇنداق كۈنلەرنىڭ بىرىدە، ئىلقا پارتىزانلىرىنىڭ ھەرىكەتلىرى توغرىسىدا گەپ - سۆزلەر خەلق ئىچىدە كەڭ تارقىلىۋاتاتتى. بۇ ئىنقىلابقا قاتنىشىش ئۆزۈمدىن بۇيان مېنىڭ قەلبىمدىمۇ دولقۇنلاپ ئۆركەش ياساۋاتقان بىر ئۇلۇغ ئارزۇ ئىدى. مەنمۇ ئۆز دېمەتلىكلىرىم ئارىسىدا ئاشۇنداق گەپ - سۆزلەرنى ئاڭلاپ كۆڭلۈمدە ئاشۇ باتۇر پارتىزانلارغا ھەۋەس قىلاتتىم. لېكىن ئۇلارنى قانداق تېپىپ، ئۇ سەپكە قانداق قاتنىشىش توغرىسىدىكى بۇ ئارزۇ كېچە - كۈندۈز كۆڭلۈمگە زادى ئارام بەرمەيتتى.

ئەمما گومىنداڭچىلار خەلقنى ئالداپ، قايمۇقتۇرۇش ئۈچۈن ھەربىر مەھەللىنىڭ گەپچاڭلىرى ئارقىلىق: «ئىلقىدىكىلەر ئالتە ئوغرىنىڭ ئىشى، ئۇلارنى ھۆكۈمەت يوقىتىدۇ، ئۇلار تارقاتقان پىتنە - ئىغۋالارغا ئىشەنمەڭلار» دەپ كەڭ جامائەتكە تەشۋىق قىلاتتى ھەمدە خەلقنى قايمۇقتۇرۇپ ئىشەندۈرۈشكە ئۇرۇناتتى. لېكىن ئىلقا پارتىزانلىرىنىڭ شەھەرگە قاچان، قايسى ۋاقىتتا كىرىشىنى ھېچكىم بىلمەيتتى ۋە بىرنەرسە دېيەلمەيتتى.

1944 - يىل 11 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، مەن دۆڭمەھەللىدىكى ئۆيۈمدىن داداملارنى يوقلاپ كېلەي دەپ تۆپىدەڭگە كەلگەنىدىم. ئۇ كۈنى كەچ بولۇپ كېتىپ قونۇپ قالدىم. چۈنكى ئۇ كۈنلەردە شەھەر ئىچىدە كەچتە يول يۈرۈش مەنئىي قىلىنغانىدى ھەم خەتەرلىك ئىدى. 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى سەھەر سائەت ئۈچ مەزگىلى، تۈن قاراڭغۇسى بولغاچقا تېخى ئەمدى سۈبھى كۆتۈرۈلۈش ئالدىدا، جامائەت تېخى بامدات نامىزىغا ماڭمىغان ۋاقىت، دادام بامداتقا تەرەت ئېلىش ئۈچۈن ئورنىدىن يېڭىلا تۇرغان بولغاچقا مەنمۇ ئويغانغانىدىم. يىراقتىن كېلىۋاتقان بىر توپ ئاتلىقلارنىڭ ئاۋازى ئاڭلاندى - دە، ئاستا - ئاستا بىزنىڭ دەرۋازا ئالدىغا كېلىپ توختاشتى.

بىردەمدىن كېيىنلا ئۇلارنىڭ ئاتلاردىن چۈشكەن ئاۋازى ئاڭلاندى. ئاڭغىچە ئۇلاردىن بىرسى دەرۋازىنى ئاستا چېكىپ: «بۇرادەرلەر، دەرۋازىنى ئې-چىڭلار! بىز ئۆز ئادەملەر» دېگەن ئاۋازى ئاڭلاندى. دادام دەرۋازىنى قىيا ئېچىپ دەرھاللا: «سىلەر كىم؟ نېمە ئادەملەر؟» دەپ سورىۋېدى، ئۇلار: «بىز ئىلقا پارتىزانلىرى، بۇرادەر، دەرۋازىنى ئېچىپ بېرىڭلار، غېنىكام كەل-دى» دەپ ئاستا جاۋاب بەردى. دادام دەرھال دەرۋازىنى ئېچىۋېدى، يەت-تە- سەككىز ئاتلىق ئادەم دەرۋازىدىن كىردى- دە:«بوۋاي، دەرۋازىنى تا-قاپ قويۇڭ» دەپ بۇيرۇق قىلدى. بۇ چاغدا مەن ئىچ كىيىمىم بىلەنلا ئىچكى-رىكى ئۆينىڭ دېرىزىسىدىن قاراپ تۇراتتىم. يەنە بىر توپ ئاتلىق پارتى-زانلارنىڭ قوشنا قورۇلارغا كىرگەن ئاۋازىمۇ ئاڭلىنىپ تۇراتتى. پارتىزانلار ھەرىكىتىنى ناھايىتى سىلىق، گەپ- سۆزلىرىنى ناھايىتى ئاستا قىلىپ، شەپە چىقارماسلىققا تىرىشۋاتقاندەك قىلاتتى. ئاڭغىچە مەنمۇ دەرھال كىيىملىرى-نى كىيىپ ئەسسالامۇئەلەيكۇم دەپ دالان ئۆيگە چىقىپ ئۇلار بىلەن كۆرۈش-تۇم. بۇلارنىڭ ئىچىدە ئۇيغۇرمۇ، بىرنەچچە قازاقمۇ بار ئىدى. لېكىن بۇلار-نىڭ ھېچقايسىسىنى تونۇمايدىكەنمەن. بۇ پارتىزانلاردىن ئۈچ كىشى ئۆيدە قېلىپ، قالغان پارتىزانلار ئاتلىرىنى مىنىشىپ خەنزۇبازار تەرەپكە قاراپ ئات چېپىشىپ كېتىشتى. ئارىدا ئىككى سائەتتەك ۋاقىت ئۆتۈپ، تاڭمۇ يورۇپ، جامائەت بامدات نامىزىغا ماڭغان ۋاقىت ئىدى، ھېلىقى ئاتلىق سىرتقا چىقىپ كەتكەن پارتىزانلار ئىككى ئايالنى ئاتقا مىنگەشتۈرۈپ قورۇغا كىرىپ كەل-دى.

ئۇلار ئۆيگە كىرگەندىن كېيىن دادام پارتىزانلارغا قاراپ:«بالام، غېنى دېگەن قايسىڭلار، مەن بىر كۆرۈۋالاي» دېدى. پارتىزانلاردىن بىرى:«ما-نا، غېنى دېگەن بۇ كىشى بولىدۇ» دېيىشىگە، يەنە بىر قازاق يىگىتى قو-شۇمچە قىلىپ: «باباي، مېنىكي كۆرىۋالىڭىز، قايناغانى دېگىن باتىر ئو-سى كىسى بولادى» دېدى. ئاڭغىچە غېنى ئاكام دادامنىڭ ئالدىغا كېلىپ سالاملىشىپ، دادامغا زوق بىلەن قارىدى- دە: «بوۋاي، سىلىنىڭ ئىسىم-

شەرپىلىرى كىم بولىدۇ؟» دەپ سورىدى. «مېنىڭ ئېتىم نىزامىدىن، بۇ مېنىڭ ئوغلۇم تاھىر،— دېدى دادام تاھىر ئاكامنى، ئاندىن كەينىدىن مېنى كۆرسىتىپ،— بۇ كەنجى ئوغلۇم زاھىر بولىدۇ. بۇ بالام ئۈرۈمچىدە بىر چوڭ مەكتەپنى تۈگىتىپ كېلىپ ھازىر يېنىمدا، چارۋا تېخنىك دەمدۇ بىر يەردە ئىشلەۋاتىدۇغۇ.»

بىزمۇ يۈگۈرۈپ كېلىپ غېنى ئاكام بىلەن كۆرۈشتۇق. مەن بۇرۇن غېنى ئوغرى دېگەن بەك يوغان ئادەم، ئۇ يوغان توپاقلارنى كۆتۈرۈپلا ئەپقاچىدۇ، دېگەن گەپلەرنى ئاڭلىغان، ئەمما ئۆزىنى كۆرمىگەنىدىم. مانا بۈگۈن ئۆزىنى كۆرۈپ ئۆز كۆزلىرىمگە ئىشەنمەيلا قالدىم. غېنى ئاكام راستىنلا ئىنتايىن بەستلىك، قاۋۇل، پالۋان ئادەم ئىكەن، بىر قاراشتىلا ئادەملەرگە سۈرلۈك كۆرۈنىدىكەن.

شۇ ئارىلىقتا دادام غېنى ئاكامدىن ھېلىقى ئاياللارنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى سورىدى. غېنى ئاكام موماينىڭ پاتىخ مۇسلىموف دېگەن نوغاينىڭ ئانىسى ئىكەنلىكىنى، ياش ئايال ئۇنىڭ ئايالى ئىكەنلىكىنى تونۇشتۇردى، گومىنداڭچىلار پاتىخنى تۇتالماي، پاتىخنى تېپىپ بېرىسەن دەپ ئانىسى بىلەن ئايالىنى گۆرۈگە ئېلىپ، تۆپىدۆڭدە پەرەڭ دوختۇرخانىسىنىڭ يوغان قورۇسىنى تۈرمە قىلىپ، ئۇلارنى شۇ يەرگە سولاپ قويغانىكەن. غېنى ئاكاملار قاراۋۇل ساقچىلارنى جايلىۋېتىپ ئۇلارنى قۇتۇلدۇرۇپ چىقىپتۇ. دادام شۇئان دۇئاغا قول كۆتۈرۈپ خۇدادىن ئۇلارغا ئاقىۋەت تىلىدى. ئاڭغىچە ئاپام داستىخان راسلاپ ساماۋاردا پورۇقلاپ قايناۋاتقان ئىسسىق چايدىن ئۇلارغا چاي قويدى. ئۇلار ئەمدىلا بىر پىيالىدىن ئىسسىق چاينى ئىچىپ تۇرۇۋېدى، ئاسماندا قوش قاناتلىق بىر ئايروپىلان پەيدا بولدى. شۇ ئارىدا مەھەللىدىكى پارتىزانلار چۈشكەن قورۇ بىلەن بىزنىڭ قورۇغا، ئۆگزىلەرگە توكۇلاپ ئوق چۈشۈشكە باشلىدى. گومىنداڭچىلار ۋەھشىيلىشىپ مەھەللىنى ئوققا تۇتقىلى تۇرغانىدى. غېنى ئاكام دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ مەھەللىدىن تېز چىقىپ كېتىش توغرىسىدا پارتىزانلارغا بۇيرۇق قىلىپ ئاتلىرىنى مىنىپ مې-

كىشقا تەييارلاندى. بۇ چاغدا مەنمۇ ھاياجىنىمنى باسالماي تىپىرلاپ قالدىم- دە، دادامغا ئۇلار بىلەن كېتىدىغانلىقىمنى ئېيتىپ، ھارۋا ئېتىنى ماڭا بېرىشنى ئىلتىجا قىلدىم. دادام گەپ قىلماي ھارۋا ئېتىنى تۇتقۇپ مېنىڭ قولۇمغا تۇتقۇزدى- دە: «خۇداغا ئامانەت، بالام، ئۆزۈڭگە پەخەس بول!» دەپ پېشانەمگە بىرنى سۆيۈپ باغرىغا باستى. ئاڭغىچە ئاناممۇ كېلىپ مېنى ئۆز باغرىغا بېسىپ: «جېنىم بالام، سېنى ئاللاغا تاپشۇردۇم» دەپ يىغلاپ تۇرۇپ ئۇزاتتى، ۋاقىت قىستاپ تۇرغاچقا مەنمۇ ئالدى- كەينىمگە قارىماي ئېتىمغا مىندىم- دە، غېنى ئاكامغا قارىدىم. غېنى ئاكام: «يارايسەن يىگىت!— دېدى ھەممە دادامغا قاراپ،— خوش بوۋاي، بىزگە ئاقيول تىلسىلە» دېدى- دە، پارتىزانلارنى باشلاپ قورۇغا قانداق تېز كىرگەن بولسا شۇنداق تېز چىقىپ كەتتى. مەنمۇ كۆك بوز ئاتنى مىنىپ ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن قالماي ماڭدىم. شۇ كۈندىن باشلاپ خەلقىنىڭ ئۇلۇغ ئارزۇ- ئارمانلىرىنى قەلبىمگە پۈكۈپ، بۇ چوڭ ئىنقىلابىي قوشۇننىڭ ئاددىي بىر ئەزاسى سۈپىتىدە ئىنقىلابىي كۆرەش قوينىدا چېنىقىشقا باشلىدىم.

بىز شۇ كۈنى، يەنى 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى سەھەردە غېنى ئاكامنىڭ پارتىزانلىرى بىلەن كېپەكيۈزى كەنتى ئارقىلىق تۇرپانيۈزى تەرەپكە چىقىپ كەتتۇق. ئايروپىلان ئۈستىمىزدە بىر مەھەل ئوق ياغدۇرۇپ باقتى. ئۇلارنىڭ ئاتقان ئوقلىرى نىشانسىز ئىدى، شۇڭا ئۇ ئوقلار بىزگە تەگمىدى. بىز تۇرپانيۈزىنى ئايلىنىپ ئۆتۈپ پىلچىخاڭ تېغىنىڭ جىراسىغا ساق- سالامەت بېرىۋالدۇق.

مەن چوڭ ئۆيدىن ئايرىلغاندىن كېيىن، خېلى ۋاقىتلارغىچە دادامنىڭ ئەھۋالىدىن خەۋەر ئالالماي ئەنسىرەپ يۈردۈم. لېكىن ئۇ ئاي، ئۇ كۈنلەردە ئۇلارنى ئىزدەش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ۋەزىيەت ئىنتايىن كەسكىن، شەھەر ئىچىدە جىددىي ئۇرۇش بولۇۋاتاتتى. شۇ كۈنى، يەنى 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى كەچتە، غېنى ئاكامنىڭ پارتىزانلار ئەترىتى نىلقىدىن كەلگەن بىرىنچى، ئۈچىنچى پارتىزانلار ئەترىتى بىلەن ئۇچراشتى. بىز يەنە شەھەرگە

قايتىپ كىرىپ ئالتىشوئار مەھەللىسىدە بۆيرۇق كۈتۈپ يوشۇرۇنۇپ تۇردۇق.

شۇ كۈنلەردە كۈن ئوبدانلا سوغۇق بولۇپ، ئېرىقتىكى سۇلار نېپىز مۇز تۇتقان، پارتىزانلاردىن بەزىلىرىنىڭ كىيىملىرى يېلىڭ بولغاچقا، كېچىنىڭ ئاچچىق شامىلى جان- جېنىمىزدىن ئۆتۈۋاتاتتى. شۇ كۈنى تاڭ ئېتىش ئال- دىدا ئابدۇكېرىم ئاباسوپ ۋە ئالېكساندىروپ (ئاق رۇس) نىڭ ئوغلى ۋال- يوتكا بىلەن بىر تۈركۈم قوراللىق پارتىزانلار قورغاس چېگرىسىدىن ئۆتۈپ، تاغ يولى بىلەن غۇلجا شەھىرىگە يېتىپ كەلدى. ھەرەمباغلىق ئابلىمىت دې- گەن بىر تونۇشۇم ئۇچراپ قېلىپ ماڭا بىر دانە كونا مىلتىق تېپىپ بەردى. ئابلىمىت ئەسلىدە شېڭ شىسەينىڭ ھەربىي مەكتىپىدە ئوقۇغاندى. 11 - ئاي- نىڭ 7 - كۈنى سەھەردە، پارتىزانلار بۆلۈنۈپ شەھەرگە ھەر تەرەپتىن ھۇجۇم قىلدى. مەن ئالتىشوئار مەھەللىسىدە بۆيرۇق كۈتۈپ تۇرغانلار قاتارىدىن تونۇشۇم ئابلىمىتنىڭ ئەترىتىگە ئالمىشىۋالدىم. پارتىزانلار بىرقانچە گۇرۇپ- پىلارغا بۆلۈنۈپ، ئالتىشوئار مەھەللە، ئۈچدەرۋازا، سايبويى قاتارلىق جايلارنى ئىگىلەپ، گومىنداڭ ۋالىي مەھكىمىسىنى ۋە باش ساقچى ئورگىنىنى قاتتىق كونترول قىلدى. 7 - كۈنىدىن 11 - كۈنىگىچە ئۈشتۈمتۇت زەربە بې- رىش ئۇرۇشى ئېلىپ بېرىلدى. گومىنداڭ ئەكسىيەتچى كۈچلىرىگە قاقشاتقۇچ زەربە بېرىلىپ ئاخىرى گومىنداڭ قوماندانلىق شتابى، ناھىيىلىك ساقچى، باش ساقچى، ۋالىي مەھكىمىسى، ئىسكىلات، ئېلېكتر ئىستانسىسى، ئۇن زاۋۇتى قاتارلىق جايلاردىكى گومىنداڭ چېرىكلىرى تارمار قىلىنىپ بۇ جايلار ئازاد قىلىندى. ھەرەمباغ، لياڭشاڭ بۇتخانىسى، ئايرودروم پارتىزانلارنىڭ قورشاۋىدا قالدى. شۇ ئارىدا گومىنداڭنىڭ ئىلقىدىكى پارتىزانلارنى يوقى- تىش ئۈچۈن ئىلقىغا ياردەمگە كەتكەن قوشۇنلىرى قايتىپ كېلىپ، شەھەرگە كىرەلمەي ئايلىنىپ ئۆتۈپ لياڭشاڭ بۇتخانىسى ئارقىلىق ھەرەمباغ، گازارما، ئايرودرومغا كىرىپ، شۇ يەردىكى گومىنداڭ قوشۇنلىرى بىلەن بىرلىشىپ مۇ- داپىئەدە تۇردى.

بۇ چاغدا بىز ئابلىمىت باشلىق پارتىزانلار لياڭشاڭ بۇتخانىسىغا بېرىپ

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com